

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
21 december 2004

Ons kenmerk
VO/OK/2004/60925

Onderwerp	Bijlage(n)
onderzoek allochtone leerlingen en studiehuis	onderzoek

Hierbij zend ik u het *Eindrapport Project zelfstandig leren van allochtone en autochtone leerlingen in het studiehuis 1999-2004* van Sarah Blom, m.m.v. Sabine Severiens, Hein Broekkamp en Dirk Hoek.

Het is het rapport van een onderzoek dat is uitgevoerd omdat in de Tweede Kamer de vraag werd opgeworpen of de methodiek van het studiehuis/zelfstandig leren niet zou werken ten nadele van allochtone leerlingen (toezegging 21 juni 2001, 27 400 VIII, nr.93).

De conclusie van het uitvoerige onderzoek is: "Het vereiste zelfstandige leren in het Studiehuis vormt geen barrière voor kansarme allochtone en autochtone leerlingen. Deze leerlingen, en dat zijn dan bovenal de allochtone meisjes, geven aan actiever en zelfstandiger te leren dan de andere leerlingen en dat hangt in hoge mate samen met hun hogere motivatie" (Inleiding en samenvatting). Het onderzoek nuanceert vervolgens het belang van etnische verschillen in leerpatronen: "Een van de opmerkelijke bevindingen uit dit project is dat sekse en sociaal milieu beter verschillen in leerpatronen verklaren dan etniciteit" (par. 4.2). Meisjes en leerlingen uit een laag sociaal milieu leren meer zelfstandig.

Het rapport bevat ook een aanbeveling voor verbetering van de tweede fase. Leertaken moeten aantrekkelijker worden gemaakt en ze moeten ook uitnodigen tot zelfstandig leren. De onderzoekers hebben de indruk dat er nogal wat eentonigheid heerst in opdrachten van de leermethoden en dat docenten nog weinig ruimte hebben kunnen nemen om zelf goede opdrachten te bedenken. De creativiteit van de docent zou meer aangesproken moeten worden. Ik ben het met dat laatste eens. De aanpassingsvoorstellen voor de tweede fase havo/vwo en ook de voorstellen voor de examens als uitwerking van Koers VO zijn er op gericht de leraar meer ruimte te geven voor eigen initiatief, om zo het onderwijs aantrekkelijker en uitdagender te maken.

Ik denk daarbij aan de ruimte die ik wil geven in de examenprogramma's, door eindtermen minder te detailleren, door meer keuzemogelijkheden en door voor vakken waarvoor dit nu nog niet geldt een beter evenwicht te bewerkstelligen tussen centraal examen en schoolexamen, een en ander ook in aansluiting op het advies van de KNAW terzake ('Ontwikkeling van talent in de tweede fase', juni 2003, aan de Tweede Kamer gezonden bij brief van 15 september 2003, OCW0300707) en op observaties van de inspectie (Onderwijsverslag 2003, par. 5.3.7.). Ik verwijs u hiervoor naar de Uitwerkingsnotitie examens voortgezet onderwijs die u onlangs hebt ontvangen (brief met kenmerk VO/OK/2004/59215).

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Maria J.A. van der Hoeven)